

EENE PARIA.

Schetsje

DOOR

ALEID.

Oh, n'insultez jamais une femme, qui tombe.
VICTOR HUGO.



Een paria.

Uren lang had ze rondgelopen, aan trotsche, veelramige heerenhuizen, aan armelijke gore winkeltjes om werk gevraagd — zij was afgewezen. De gevoellooze voeten konden 't moede, geknakte lichaam niet verder dragen; ze liet zich neervallen op een bank in 't verlaten park.

Droomerig staarde ze voor zich uit. Aan den staalblauwen hemel trilde eene straalooze zon, een gepolijst metalen bal met hel lichtenden, bliksemenden rand. Het park was bedolven onder eene gestolten sneeuwzee, waartusschen de starre denneboomen, als met wit schuim bespatte rotsen, uitstaken. De verijselde grasranden, een heir van zilveren, geschubde slangetjes, vonkten met schelblauwen gloed, vurige vlammen stoeiden op de sneeuw, goudkorrels krielden tusschen 't dons met zóo stekenden glans, — dat ze verblind de blauwbekringde oogen sloot.

Ze wilde nadenken, overleggen, maar hare gedachten glipten weg, als vogels die aan eene hand ontsnappen; ze kon ze niet vasthouden — onophoudelijk tikte door haar hoofd met harden,

pijnigenden, metalen tik de vraag: Wat nu? wat nu?

Weken had dit leven geduurd, weken reeds had ze, altijd met dat gedachtenmoordende bonzen in het hoofd, om werk gesmeekt, gebedeld, — ze was afgewezen.

Wat nu? wat nu?

Als in een droom herzag ze den tijd, toen ze vol moed ditzelfde park voorbijliep, — 's avonds — het verdiende geld in den zak; het was waar, dikwijls was ze zoo moe, zoo afgetobt geweest, dat ze steunend, den lamge-slaafden rug kromde, — maar ze had geld verdiend, veel geld.

En nu? wat nu?

Sedert een maand was ze afgedankt, niet omdat ze lui of ziekelijk was, dan had de fabriekspoort zich nooit voor haar geopend, maar de bestellingen bleven weg, de prijzen laag, en daarom zag de directeur zich genoodzaakt, „(dat was het eind van zijne schetterende redevoering geweest) eenige meisjes af te schaffen, later, in de lente, enfin, hij zou zien....” Toen hij hare wanhopige oogen ontmoette, ontschroefde zich de zelfvoldane stroeve trek in zijn gezicht, — hij stopte haar een gulden in de hand.

Heesch had ze een „dank u” uitgewrongen en was gegaan.

Wat nu? wat nu?

Een stekende gedachte deed haar met een schok de oogen openen — als ze eens, zie daar, dicht bij lag het kanaal, bleek en dood onder een wur-genden ijsband; toch op eene plaats was een bijt gehakt, vuilig gele gore klompen lagen om het donkere gat opgestapeld. O, ze wist het wel, één stoot met haar lompe, ontvelde laars op 't schrompelige ijsvliesje — zij zonk weg — ze zou verdwijnen. Men had haar verteld, dat j' onder het ijs pijlsnel wegschoot, eerst later, veel later zou ze gevonden worden en Truus zou nooit weten.... Truus! wat zou die dan beginnen zonder haar? In het armhuis? neen, de waschvrouw had laatst geklaagd, dat niemand daarin kwam zonder „pretexie” van groote lui, omdat het er zoo vol was, en hoe zou ze daaraan komen?

En dan — wat was dat al lang geleden — had moeder haar op 't sterf-bed niet laten beloven goed voor Truus te zorgen? Toen buurvrouw lang gezegd had, dat het gedaan was, had moeder nog eens de uitgebluschte oogen opgeslagen, en genokt: „Goed — zorgen voor 't kind, — en braaf blijven, Bet.” „Ja, moeder” had ze gesnikt.

Nu, bij de herinnering, groefde een dor lachje, droever dan een traan, zich om haar mond: „Voor Truus zorgen en braaf blijven,” die twee dingen tegelijk? Hoe was dat mogelijk? Neen het brandde fel op, wat lang onzeker door heur hoofd schemerde, slechts een belofte kon ze houden. Ze aarzelde niet: „Eerst Truus, die gaat voor,” trilde 't van de lillende lippen, ze *zal* niet sterven van honger!”

Nu ze een besluit genomen had, werd ze kalmer, — het tikken hield op.

Ja, als ze weer geld had, dan kon ze de huur betalen, dan werden ze morgen niet uit het kamertje gezet, dan kon ze voor zich dien warmen wollen doek uit het Gortstraatje, voor Truus een mantel en laarzen koopen, dan,.... maar, als men haar vroeg, waar dat geld vandaan kwam, wat zou ze dan zeggen? God, — als iemand eens aan Truus vertelde, *hoe* ze het verdiende? Onzin, een kind van acht jaar had geen verstand van zulke dingen. Had zijzelf dan vroeger begrepen, wat die vrouw bedoelde, toen

ze haar toeschreeuwde: „Nou hoor, jou vader is me 'n mooie, — die is er van door, hoor, — pst — en die komt nie weerom, haha!” — Moeder had haar gezegd, dat hij „dood” was, en ze had haar geloofd. Later, veel later eerst, had ze de waarheid begrepen.

En als Truus na jaren ontdekte, waarom ze opeens weer eten gekregen hadden, en als ze haar dan het huis uitjoeg, want dat *zou*, dat *moest*



« Ja, moeder » had ze gesnikt.

gebeuren, och, dan wist zij nog wel een uitwegje — ze staarde naar het zwarte gat in het heldere ijsglas.

Maar, mijn God, waarom moest het juist *die* man zijn, wiens gluiperige slangenooien haar deden versteenen, als ze haar aangluipten, *die* man, die haar al naliep toen ze nog geld verdiende, haar gister had aangesproken, was gevolgd, tot ze de deur vóór hem dichtsmakte — waarom? Het scheen haar toe, dat als misschien een ander, — die officier, dien ze elken dag ontmoette, die haar eens had opgeholpen, toen ze uitgegleden was, als die haar gevraagd had, om . . . , dat dan haar walging misschien minder groot . . .

Ze koelde de wangen, bij de laatste gedachten door een brandend rood overvlamd met de paarse handen — daar — daar bliksemde een zenuwschicht zigzegend door haar trekken — een schokkend snikken stootte uit heur borst — ze zag hemaankomen.

Kalmpjes naderde hij, een caféchantant deun fluitend, zijn loerende oogen op haar gericht. Zij wilde opspringen, ijzeren handen trokken haar neer, schreeuwen, onverstaanbare klanken als van een stomme schokte ze uit. Bedaard ging hij naast haar zitten, de arm steunend op de bankleuning. Ze voelde de bedwelmende warmte van zijn bontjas, ze.... Groote God was dan geen ontkomen mogelijk?

Een oogenblik dacht ze er aan, hem hun ellende te biechten, hem te smeeken om brood, te zweren, dat ze haar leven lang voor hem zou werken.... één oogwenk staarde ze in zijne groenglazen oogen, — toen wist ze dat *hier* geen genade zou worden geschonken.

Iets flonkerends in zijn fijngeschoeide hand trok haar blik omlaag — een



Iets flonkerends in zijn fijngeschoeide hand, enz.